Svanenmärkning av

Handdiskmedel

Version 6.0 • datum – datum

Remissutkast 2.10.2017

Nordisk Miljömärkning

Innehåll

Vad är ett Svanenmärkt Handdiskmedel? 3
Varför välja Svanenmärkning? 3
Vad kan Svanenmärkas? 4
Hur ansöker man? 4

1 Generella krav 6
2 Hållbara råvaror 8
3 Krav på ingående ämnen 9
4 Dosering, ekotoxicitet och bionedbrytbarhet 11
5 Effektivitet 13
6 Förpackningar 14
7 Kvalitets- och myndighetskrav 15

Regler för Svanenmärkning av produkter 17
Efterkontroll 17
Versionshistorik 17

Bilaga 1 MEKA
Bilaga 2 Testmetoder och analyslaboratorier
Bilaga 3 Intyg från tillverkaren av handdiskmedel
Bilaga 4 Intyg från producenten av råvaran/ingrediensen
Bilaga 5 Effektivitetstest

025 Handdiskmedel, version 6.0, 2 oktober 2017

Adresser

Nordiska Ministerrådet beslutade 1989 att införa en frivillig officiell miljömärkning, Svanen. Nedanstående organisationer/företag har ansvaret för det officiella miljömärket Svanen på uppdrag av respektive lands regering. För mer information se webbplatserna:

Danmark
Miljömärkning Danmark
Fonden Dansk Standard
Göteborg Plads 1
DK-2150 Nordhavn
Tel: +45 72 300 450
info@ecolabel.dk
www.ecolabel.dk

Island
Norræn Umhverfismerking
á Íslandi
Umhverfisstofnun
Suðurlandsbraut 24
IS-108 Reykjavik
Tel: +354 591 20 00
ust@ust.is
www.svanurinn.is

Detta dokument får kopieras endast i sin helhet och utan någon form av ändring. Citat får göras om upphovsmannen Nordisk Miljömärkning omnämns.

Finland
Miljömärkning Finland
Box 489
FI-00101 Helsingfors
Tel: +358 9 61 22 50 00
joutsen@ecolabel.fi
www.ecolabel.fi

Norge
Miljømerking Norge
Henrik Ibsens gate 20
NO-0255 Oslo
Tel: +47 24 14 46 00
info@svanemerket.no
www.svanemerket.no

Sverige
Miljömärkning Sverige
Box 38114
SE-100 64 Stockholm
Tel: +46 8 55 55 24 00
info@svanen.se
www.svanen.se

Vad är ett Svanenmärkt Handdiskmedel?

Ett Svanenmärkt handdiskmedel tar hänsyn till miljön och användarens hälsa samtidigt som det är minst lika effektivt som andra handdiskmedel. Ett Svanenmärkt handdiskmedel hör till de miljömässigt bästa handdiskmedel. Kemikalieval och förpackningar är miljöanpassade och även användningsfasen och råvaruutvinning tas hänsyn till i kraven.

Bland miljökraven kan nämnas att det finns stränga krav om miljöfarliga ämnen samt ämnen som inte lätt bryts ned i vattenmiljön. Miljöpåverkan av handdiskmedel påverkar vattenmiljön då produkterna efter användning släpps ut till vatten. Egenskaper som nedbrytbarhet, bioackumulerbarhet och giftighet för vattenlevande organismer är därför viktiga parametrar för de ingående ämnena.

Produkternas innehåll av kemikalier regleras även med krav på bland annat parfym, konserveringsmedel och allergena ämnen.

Miljöpåverkan beror också på hur produkten används. Det finns därför krav om doseringsanvisningar samt krav om effektivitetstest för att visa att produkten är effektiv vid den rekommenderade doseringen.

Krav på förpackningar begränsar användning av förpackningsmaterial och bidrar till resurseffektivitet och cirkulär ekonomi.

Hållbar utvinning av råvaror är en viktig global fråga med en stor miljöpåverkan och med ett upplysnings- och policykrav skapar vi uppmärksamhet till frågan och krav på hållbart producerad palmolja bidrar till produktion av mer hållbara råvaror..

Svanenmärkta handdiskmedel:

- Lever upp till strikta krav till miljöfarliga kemikalier, bland annat krav till ekotoxicitet och nedbrytbarhet
- Lever upp till strikta krav till hälsoskadliga kemikalier, bland annat förbud mot konserveringsmedel MI och andra sensibiliserande ämnen
- Är dryga i bruk för att spara på jordens resurser.
- Krav till förpackning bidrar till cirkulär ekonomi bl.a. med krav till både förpackningens design och materialval.

Varför välja Svanenmärkning?

- Licensinnehavaren får använda varumärket Svanen i sin marknadsföring. Svanenmärket har mycket hög kännedom och trovärdighet inom Norden.
- Svanenmärket är ett enkelt sätt att kommunicera miljöarbete och miljöengagemang till kunderna.
- Svanenmärket klargör vilka miljöbelastningar som är viktigast och visar därmed hur man som företag kan minska utsläpp, resursförbrukning och avfallsbelastning.

- En miljöanpassad produktion ger ett bättre utgångsläge inför framtida miljökrav från myndigheterna.
- Svanenmärkning kan betraktas som en vägledning för arbetet med miljöförbättringar inom verksamheten.
- Svanenmärkningen innehåller inte bara miljökrav utan även kvalitetskrav, eftersom miljö och kvalitet ofta går hand i hand. Det betyder att en Svanlicens också kan ses som en kvalitetsstämpel.

Vad kan Svanenmärkas?

Flytande handdiskmedel till konsumentbruk eller för professionellt bruk kan Svanenmärkas. Produktens huvudfunktionen ska vara handdisk. Ready To Use-produkter, blötläggningsmedel eller produkter som är avsedda för att desinficera eller förhindra växt av mikroorganismer (t.ex. bakterier) är inte omfattade av produktgruppen.

Produkter räknas som produkter till den professionella marknaden om > 80 % av försäljningen går till den professionella marknaden.

Hur ansöker man?

Ansökning och kostnader

För information om ansökningsprocessen och avgifter för denna produktgrupp hänvisar vi till respektive lands hemsida. För adresser se sidan 2.

Vad krävs?

Ansökan ska bestå av en ansökningsblankett/webbformulär samt dokumentation som visar att kraven är uppfyllda.

Varje krav är markerat med bokstaven O (för obligatoriskt krav) samt ett nummer. Alla krav ska uppfyllas för att en licens ska erhållas.

För varje krav är det beskrivet hur kravet ska dokumenteras. Det finns också symboler som används för att underlätta arbetet. Symbolerna är:

✉ Skicka med

🔑 Kravet kontrolleras på plats.

All information som sänds till Nordisk Miljömärkning blir konfidentiellt behandlat. Underleverantörer kan skicka dokumentationen direkt till Nordisk Miljömärkning som också behandlas konfidentiellt.

Licensens giltighetstid

Miljömärkningslicensen gäller så länge kriterierna uppfylls och till dess kriterierna slutar gälla. Kriterierna kan förlängas eller justeras, i sådana fall förlängs licensen automatiskt och licensinnehavaren meddelas.

Senast 1 år innan kriterierna slutar gälla meddelas vilka kriterier som ska gälla efter kriteriernas sista giltighetsdatum. Licensinnehavaren erbjuds då möjlighet att förnya licensen.

Kontroll på plats

I samband med ansökan kontrollerar Nordisk Miljömärkning vanligen på plats att kraven uppfylls. Vid kontrollen ska underlag för beräkningar, original till inskickade intyg, mätprotokoll, inköpsstatistik och liknande som styrker att kraven uppfylls kunna uppvisas.

Frågor

Vid frågor, kontakta gärna Nordisk Miljömärkning, se adresser på sidan 2. Mer information och hjälp vid ansökan kan finnas. Besök respektive lands hemsida för ytterligare information.

1 Generella krav

Definitionen av ingående ämnen är till för att förklara vad som menas med ingående ämnen respektive föroreningar. Definitionen har justerats jämfört med föregående kriteriegeneration: Den har försökts att göra mer enkel att förstå.

Definition:

Kraven i kriteriedokumentet och tillhörande bilagor gäller för samtliga ingående ämnen i det Svanenmärkta handdiskmedlet. Föroreningar räknas inte som ingående ämnen och undantas därmed kraven.

Ingående ämnen och föroreningar definieras enligt nedan, om inte annat anges i de enskilda kraven.

- Ingående ämnen: alla ämnen i den Svanenmärkta produkten, inklusive tillsatta additiv (t.ex. konserveringsmedel och stabilisatorer) från råvarorna. Kända avspaltningsprodukter från ingående ämnen (t.ex. formaldehyd, arylamin, in situ-genererade konserveringsmedel) räknas också som ingående.
- Föroreningar: rester från produktionen inkl. råvaruproduktionen som återfinns i en råvara eller den färdiga Svanenmärkta produkten motsvarande koncentrationer <100 ppm (<0,0100 viktprocent, <100,0 mg/kg).
- Föroreningar i en råvara i koncentrationer ≥ 1000 ppm (≥0,1000 viktprocent, ≥1000 mg/kg) i råvaran räknas alltid som ingående ämnen, oavsett koncentrationen i den Svanenmärkta produkten.

Exempel på vad som räknas som föroreningar är resthalter av följande: reagenser inkl. monomerer, katalysatorer, biprodukter, ”scavengers” (dvs. kemikalier som används för att eliminera/minimera oönskade ämnen), rengöringsmedel till produktionsutrustning, "carry-over” från andra eller tidigare produktionslinjer.

O1 Beskrivning av produkten

Ansökaren ska ge detaljerade upplysningar om handdiskmedel som ansökan avser. Följande ska uppges:

- Beskrivning av produkt
- Produkten ska ha information om rekommenderad dosering på primäremballaget.
    - Rekommenderad dosering vid normal smutsighetsgrad ska finnas tydligt och lättförståeligt angivet på etiketten/emballaget.
    - För konsumentprodukter ska doseringen finnas angiven som x antal milliliter till y liter vatten eller som z teskedar* till y liter vatten.
    - För produkter som är avsedda för professionellt bruk kan doseringen anges som till exempel x antal ml eller motsvarande y pumpslag eller liknande per z liter vatten.

      *1 tesked motsvarar 5 ml
- Fullständigt recept för produkten. Recept ska, om möjligt, innehålla för varje ingående ämne:
    - Handelsnamn
    - Kemiskt namn

- Ingående mängd (både med och utan lösningsmedel t.ex vatten)
- CASnr / ECnr
- Funktion
- DIDnr för ämnen som kan placeras in på DID-listan

- Ett säkerhetsdatablad för varje råvara

Om råvarorna består av flera ämnen, ska data för samtliga ingående ämnen anges på receptet.

DID-nummer är nummer för ingrediensen på DID-listan, version 2016 eller senare, som används vid beräkning av kemikaliekrav. DID-listan kan hämtas från Nordisk Miljömärknings hemsidor, se adresser på sidan 2.

☒ Beskrivning av produkt, t.ex. tiket och produkt datablad (om det finns) där dosering ingår. Informationen på etiketter och/eller produktdatablad ska finnas på de språk där produkten marknadsförs.

☒ Fullständigt recept för produkten med information i enlighet med kravet. Nordisk Miljömärknings beräkningsark kan användas och kan hämtas från Nordisk Miljömärknings hemsidor.

☒ Säkerhetsdatablad för varje råvara enligt gällande Europeisk lagstiftning(bilaga II i REACH, Förordning 1907/2006/EF).

O2 Klassificering av produkt

Produkter får inte vara klassificerade enligt tabell O2 nedan:

Tabell O2 Klassificering av produkt

CLP-förordning 1272/2008:		
Faroklass	Kod för faroklass och kategori	Faroangivelsekod
Farligt för vattenmiljön	Aquatic Acute 1 Aquatic Chronic 1 Aquatic Chronic 2 Aquatic Chronic 3 Aquatic Chronic 4	H400 H410 H411 H412 H413
Farligt för ozonskiktet	Ozone	H420
Cancerogenitet*	Carc. 1A eller 1B Carc. 2	H350 H351
Mutagenitet i könsceller*	Muta. 1A eller 1B Muta. 2	H340 H341
Reproduktionstoxicitet*	Repr. 1A eller 1B Repr. 2 -	H360 H361 H362
Akut toxicitet	Acute Tox. 1 eller 2 Acute Tox. 1 eller 2 Acute Tox. 1 eller 2 Acute Tox. 3 Acute Tox. 3 Acute Tox. 3 Acute Tox. 4 Acute Tox. 4 Acute Tox. 4	H300 H310 H330 H301 H311 H331 H302 H312 H332
Specifik organtoxicitet: enstaka exponering och upprepad exponering	STOT SE 1 STOT SE 2 STOT RE 1 STOT RE 2	H370 H371 H372 H373

Frätande eller irriterande på huden	Skin Corr. 1A, 1B eller 1C	H314
Fara vid aspiration	Asp. Tox. 1	H304
Luftvägs- eller hudsensibilisering	Resp. Sens. 1, 1A eller 1B Skin sens. 1, 1A eller 1B eller produkter märkta med EUH208 "Innehåller (namnet på det sensibiliserande ämnet). Kan orsaka en allergisk reaktion."	H334 H317

** Inklusive alla kombinationer med angiven exponeringsväg och angiven specifik effekt. Exempelvis täcker H350 även klassificeringen H350i.*

Var uppmärksam på att det är producenten som är ansvarig för klassificeringen.

✉ Säkerhetsdatablad för produkt enligt gällande europeisk lagstiftning. (bilaga II i REACH, Förordning 1907/2006/EF).

2 Hållbara råvaror

O3 Hållbara råvaror

1. Licensinnehavaren ska dokumentera att de arbetar med att öka deras inköp av hållbara förnybara råvaror eller att de kräver deras producent att arbeta med att öka deras inköp av hållbara förnybara råvaror i Svanenmärkta produkter. Målen ska vara kvantitativa och tidsbaserade och de ska vara fastställda av företagsledningen 2. For varje organisk råvara/ingrediens i den Svanenmärkta handdiskmedel insamlas följande data:
   a) Andel av råvaran/beståndsdelen i råvaran/ingrediensen som består av förnybart råmaterial eller härrör från förnybart råmaterial på årsbasis
   b) Vad består den förnybara råvaran av (t.ex. palmolja, kokosolja, rapsolja, bivax)? Ange leverantörens namn.
   c) Är den förnybara råvaran certifierad med någon hållbarhetscertifiering? Om ja, med vilken och på vilken spårbarhetsnivå (ingen spårbarhet, Identity Preserved, Segregated, Massbalans, Book&Claim)?

✉ 1. Policy eller motsvarande dokumentation på licensinnehavarens arbete för förnybara och hållbara råvaror, inkl. kvantitativa tidsbaserade mål.

✉ 2. Bilaga 3 från råvaruleverantören.

O4 Certifierade råvaror från oljepalmer

Palmolja, palmkärnolja, palmoljaderivater och palmkärnoljaderivater i råvaror ska vara certifierade enligt RSPO. Som spårbarhetssystem godkänns Mass Balance, Segregated, eller Identity Preserved.

✉ Information från ravaruproducent om det ingår palmolja, palmkärnolja eller palmolja/palmkärnoljederivater i råvaran, bilaga 2 kan användas.

✉ Giltigt RSPO CoC certifikat.

✉ Råvaruproducenten eller producenten av den Svanenmärkta produkten ska visa med balansberäkning och/eller fakturor att andelen certifierad palmolja i råvaran motsvarar mängden certifierad palmoljeråvara inköpt. Alternativt, intyg från producenten av råvaror på att all inköpt palmoljeråvara är certifierad.

3 Krav på ingående ämnen

O5 Klassificering av ingående ämnen

Ämnen definierade som ingående ämnen får inte vara klassificerade enligt tabell O5:

Tabell O5 Klassificering av ingående ämnen

CLP-förordning 1272/2008:		
Faroklass	Kod för faroklass och kategori	Faroangivelsekod
Cancerogenitet*	Carc. 1A eller 1B Carc. 2	H350 H351
Mutagenitet i könsceller*	Muta. 1A eller 1B Muta. 2	H340 H341
Reproduktionstoxicitet*	Repr. 1A eller 1B Repr. 2 -	H360 H361 H362
Luftvägs- eller hudsensibilisering**	Resp. Sens. 1, 1A eller 1B Skin sens. 1, 1A eller 1B	H334 H317

* Inklusive alla kombinationer med angiven exponeringsväg och angiven specifik effekt. Exempelvis täcker H350 även klassificeringen H350i.

**Följande ämnen undantas:

- Parfym i konsument produkter (se O7)
- Enzymer (inklusive stabilisatorer och konserveringsmedel i enzymråvaran) kan ingå om de är i flytande form eller som inkapslade granulat.

✉ Säkerhetsdatablad för varje råvara enligt gällande europeisk lagstiftning (bilaga II i REACH, Förordning 1907/2006/EF).

✉ Bilaga 2 och 3 eller motsvarande intyg ifyllda och undertecknade.

O6 Ämnen som inte får ingå

Följande ämnen får inte ingå i produkten:

- Alkylfenoletoxylater (APEO) och/eller alkylfenolderivat (APD)
- EDTA (Ethylenediaminetetraacetic acid) och dess salter samt DTPA (dietylenetriaminepentaacetat)
- Kvartenära ammoniumsalter som inte är lätt nedbrytbara
- Organiska klorföreningar och hypokloriter
- Methyldibromoglutaronitrile (MG, CAS 35691-65-7)
- Nitromusker och polycykliska muskföreningar
- Per- och polyfluorerade föreningar (PFC)
- Fosfor
- BHT (butylated hydroxytoluene, CAS 128-37-0)

  Undantaget är BHT i parfymer i mängden ≤100 ppm förutsatt att mängden i handdiskmedel inte överstiger 1 ppm.

- Mikroplaster

  Mikroplaster definieras här som olösliga (i vatten) plastpartiklar som är <5mm samt inte bryts ner biologiskt enligt OECD 301 A-F.

- Ämnen som anses vara potentiellt hormonstörande i kategori 1 eller 2 enligt officiella listor inom EU. *EUs rapport om hormonstörande ämnen finns att läsa i sin helhet på* http://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/pdf/final_report_2007.pdf (bilaga L, sida 238 och framåt)
- Ämnen som har evaluerats i EU att vara PBT (Persistent, bioaccumulable and toxic) eller vPvB (very persistent and very bioaccumulable), i enlighet med kriterierna i bilaga XIII i REACH samt ämnen som inte utretts ännu men som uppfyller dessa kriterier.
- Ämnen som värderas som ”Substances of very high concern”, som finns på kandidatlistan: https://echa.europa.eu/candidate-list-table .
- Nanomaterial/-partiklar

  Nanomaterial/-partiklar definieras enligt EU kommissionens definition av nanomaterial daterat den 18 oktober 2011, ”Ett naturligt, oavsiktligt framställt eller avsiktligt tillverkat material som innehåller partiklar i fritt tillstånd eller i form av aggregat eller agglomerat och där minst 50 % av partiklarna i antalsstorleksfördelningen har en eller flera yttre dimensioner i storleksintervallet 1–100 nm”. Exempel är ZnO, TiO2, SiO2, Ag och laponite med partiklar i nanostorlek i koncentration över 50 %. Polymeremulsioner räknas inte som nanomaterial.

✉ Ifyllt och underskrivet intyg om överenstämmelse med kravet, bilaga 2 eller motsvarande dokumentation för produkten, bilaga 3 eller motsvarande undertecknad dokumentation för råvarorna.

O7 Parfym

Kravet omfattar även parfymämnen i växtextrakt.

a) Parfymer ska tillsättas enligt IFRAs riktlinjer.

   IFRAs (International Fragrance Association) guidelines finns att läsa på www.ifraorg.org/

b) Parfymer får inte ingå i professionella produkter

   Med produkter till proffessionellt bruk menas här produkter som marknadsförs till användning i professionella sammanhang, såsom institutioner, storkök, restaurang samt inom offentlig sektor.

   För produkter som säljs till både proffs och konsument så räknas produkten som en proffsprodukt om andelen som säljs till proffs är 80 % eller högre. Vid tveksamheter om produkten är en professionell eller konsumentprodukt kan Miljömärkningen kräva in dokumentation som stärker var produkten ska säljas.

c) Ett parfymämne som är bedömd som sensibiliserande med faroangivelsen H317 och/eller H334, eller som innefattas av de deklarationspliktiga parfymämnena (648/2004/EG och 907/2006/EG) får ingå med högst 0,0100 % (100 ppm) i konsumentprodukter.

d) Parfymämnen i tabell O7 får ingå i produkter med högst 0,0100 % (100 ppm) per ämne i konsumentprodukter:

Tabell O7 övriga parfymstoffer som får ingå med högst 100 ppm

INCI name (eller om en inte finns, parfymering namn i enlighet med CosIng)	CAS nummer
Cananga Odorata och Ylang-ylang oil	83863-30-3; 8006-81-3
Eugenia Caryophyllus Leaf / Flower oil	8000-34-8
Jasminum Grandiflorum / Officinale	84776-64-7; 90045-94-6; 8022-96-6
Myroxylon Pereirae	8007-00-9;
Santalum Album	84787-70-2; 8006-87-9
Turpentine oil	8006-64-2; 9005-90-7; 8052-14-0
Verbena absolute	8024-12-02
Cinnamomum cassia leaf oil/Cinnamomum zeylanicum, ext.	8007-80-5/84649-98-9

e) HICC, chloroatranol och atranol får inte ingå i produkten.

✉ Bilaga 2 och 3 eller motsvarande intyg ifylld och undertecknad samt parfymspecifikationer.

✉ Beräkning på mängden av de 26 allergenerna, ämnen klassificerade som H334 och/eller H317) och ämnen listade i tabell O7 i slutprodukten.

O8 Konserveringsmedel

a) Konserveringsmedel, som ingår i produkt eller i ingående ämnen får inte vara bioackumulerbara. Konserveringsmedel bedöms som icke bioackumulerande om BCF< 500 eller logKow < 4. Om båda värdena finns tillgängliga, ska värden för högst uppmätta BCF användas, se bilaga 1.

b) Koncentration av konserveringsmedel ska vara optimerad och det ska genomföras en Challenge-test eller motsvarande som visar detta.

✉ Dokumentation av BCF eller logKow, bilaga 2 och 3 eller säkerhetsdatablad för konserveingsmedlet.

✉ Testrapport för genomfört Challenge test eller motsvarande, som visar att en optimal koncentration av konserveringsmedlet används i produkten. Se bilaga 1 angående krav till test laboratorier samt för information om Challengetest.

4 Dosering, ekotoxicitet och bionedbrytbarhet

O9 Maximal dosering

Doseringen beräknas som den rekommenderade doseringen i gram per liter vatten.

Den rekommenderade doseringen får inte överstiga **1,0 gram per liter vatten**.

Vid omräkning med densitet, ska densitet vid rumstemperatur användas. Om dosering anges i intervall beräknas doseringen i detta krav som den högst angivna i intervallet, likaså i kravet om VNF (K15).

✉ Beräkning av dosering till 1 liter vatten samt etikett eller utkast på etikett med angiven dosering.

O10 Långtidseffekter på miljön

Användningen av ingående ämnen som är klassificerade med någon av faroangivelserna H410, H411 eller H412 begränsas enligt följande:

$$100*C_{H410} + 10*C_{H411} + C_{H412} \leq 0{,}010 \text{ gram/liter brukslösning}$$

där

C_{H410} = koncentrationen ämnen med H410 i gram/liter brukslösning*

C_{H411} = koncentrationen ämnen med H411 i gram/liter brukslösning*

C_{H412} = koncentrationen ämnen med H412 i gram/liter brukslösning*

**ingående mängd av ämnen med respektive klassificering i produkten vid en dos på 0,60 gram / liter brukslösning, om den angivna doseringen på etiketten är mindre eller lika med 0,6 g/l. För de produkter med enangiven dosering över 0,60g/liter brukslösning så används den angivna doseringen.*

Undantag:

- Proteas/Subtilisin klassificerade som Aquatic Chronic 2 (H411) undantas kravet, se vidare krav om enzymer i O5.
- Tensider som är klassificerade med H412 undantas kravet, förutsatt att de är lätt nedbrytbara** och anaerobt nedbrytbara***.

** *I enlighet med DID-listan, version 2016 eller senare. Om ämnet inte finns på DID-listan eller när data på DID-listan saknas, så dokumentera enligt testmetod nr 301 A-F eller nr 310 i OECD guidelines for testing of chemicals eller andra likvärdiga testmetoder.*

*** *I enlighet med DID-listan, version 2016 eller senare. Om ämnet inte finns på DID-listan eller när data på DID-listan saknas, så dokumentera enligt ISO 11734, ECETOC nr 28 (juni 1988), OECD 311, där en nedbrytbarhet på minst 60 % uppnås under anaeroba förhållanden.*

Om upplysningar om ämnets miljöfara inte finns tillgängliga (i form av data angående toxicitet och nedbrytbarhet eller toxicitet och bioackumulerbarhet) räknas ämnet som worst case, d.v.s. som miljöfarlig med H410.

☒ Beräkning enligt formeln ovan som visar att kravet uppfylls. Nordisk Miljömärknings beräkningsark kan användas og kan hämtas från Nordisk Miljömärknings hemsidor.

☒ Bilaga 2 (produkt) och 3 (råvara) ifyllda och undertecknade alternativt motsvarande undertecknad information.

☒ Redogörelse av tensider som ska undantas av kravet (mängd, klassificering, nedbrytbarhet).

O11 Kravet är skärpning mot generation 5 av kriterier.Kritisk utspädningsvolym (CDV)

Den kritiska förtunningsvolymen (CDV) beräknas för alla ingående ämnen som ingår i handdiskmedlet. CDV är ett teoretiskt värde, vilket tar hänsyn till varje ämnes giftighet och nedbrytbarhet i miljön.

Produktens kritiska förtunningsvolym beräknas med en dosering på 0,60 g/ l brukslösning, om den angivna doseringen är mindre eller lika med 0,60 g/l. Om den rekommenderade doseringen är över 0,60 g/l används den rekommenderade doseringen vid beräkningarna, dog maximalt 1,0 g/l, se O8.

Produktens kritiska förtunningsvolym CDV får inte överstiga följande gränsvärde för $CDV_{kronisk}$:

$CDV_{kronisk} \leq 1500$ liter

CDV beräknas med följande formel för samtliga ämnen i produkten:

$$CDV_{kronisk} = \sum CDV_i = \sum (dos_i \times DF_i \times 1000 / TF_i \text{ kronisk})$$

dos_i = den ingående mängden av varje enskilt ämne ”i”, i g/l brukslösning

DF_i = nedbrytningsfaktorn för ämne ”i”, i enlighet med DID-listan

TF_i kronisk = kronisk toxicitetsfaktor för ämne ”i”, i enlighet med DID-listan. Om

TF_i kronisk saknas kan TF_i akut användas.

✉ Beräkning av CDVkronisk för rengöringsmedlet.

Det finns beräkningsark för beräkning av CDV på Nordisk Miljömärknings hemsidor.

Hänvisning till DID-listan, version 2016 eller senare. För ämnen som inte finns på DID-listan eller när data på DID-listan saknas, ska parametrarna räknas fram enligt vägledningen i DID-listan del B och den tillhörande dokumentationen insändas.

O12 Tensider – aerob och anaerob nedbrytbarhet

a) Alla tensider ska vara lätt nedbrytbara enligt testmetod nr 301 A - F i OECD guidelines for testing of chemicals eller andra likvärdiga testmetoder.

b) Alla tensider ska vara anaerobt nedbrytbara enligt ISO 11734, ECETOC nr 28 OECD 311 eller andra likvärdiga testmetoder.

✉ Hänvisning till DID-listan daterad 2016 eller senare versioner.

✉ Om DID-listan saknar relevant data för tensiden så kan data tas från säkerhetsdatablad under förutsättning att datan är trovärdig samt att testmetoderna är i överenstämmelse med bilaga 2. DID-listans del B visar hur beräkningarna av de olika faktorerna görs. Det är också tillåtet att hänvisa till analogibetraktningar, så länge de är utförda av en kompetent oavhängig tredje part samt hänvisar till relevant litteraturdata som är vetenskapligt värderad.

5 Effektivitet

Kravet innebär att produkten ska vara minst lika bra eller bättre än produkten som den jämförs mot (referensprodukten).

O13 Effektivitetstest

Effektiviteten mäts som produktens rengöringsförmåga, det vil sige renhet (förmåga att ta bort smuts/göra rent), samt ”dryghet” (hur dryg produkten är, hur mycket den räcker till) och jämförs med en referensprodukt.

Produkten ska vara lika bra eller bättre än referensen. Detta innebär att i minst 80 % av försöksomgångarna (tex 4 av 5) ska resultatet för testprodukten vara positivt (lika bra eller bättre än referensprodukten) för att testprodukten ska anses uppfylla effektivitetskravet. Alternativt kan ansökaren använda sig av statistiska metoder och med ett enkelsidigt 95%-igt konfidensintervall visa att testprodukten ligger lika bra eller bättre än referensprodukten i minst 80 % av försöksomgångarna.

Effektiviteten ska testas vid ett laboratorietest (se krav om testlaboratorier i bilaga 1) inom de ramar som finns beskrivna i bilaga 7. Resultaten ska skrivas i en rapport enligt bilaga 7. Testet ska utföras på ett laboratorium, se krav om laboratorier i bilaga 1.

- Referensprodukten testas vid den lägsta rekommenderade doseringen som finns angiven på förpackningen. Om doseringsanvisning saknas för referensen sätts den till samma som för testprodukten.
- Testprodukten testas vid den lägsta rekommenderade doseringen.
- Referensprodukten definieras som en av de vid tidpunkten mest väletablerade/marknadsledande handdiskmedlen i ett nordiskt land eller i de länderna produkten ska säljas i.
- Referensprodukten ska vara en annan produkt än den produkt som ska miljömärkas. Referensprodukten ska vara tillverkad av en annan tillverkare än den som producerar den ansökande produkten.
- Referensprodukten ska vara inköpt i samband med testet. Produkter till den professionella marknaden ska testas mot en annan professionell produkt, likaså ska en konsument produkt jämföras mot en annan konsumentprodukt. Om produkten marknadsförs mot både proffs och konsumentmarknad så görs testet mot en proffsprodukt.

✉ Testrapport som visar att produkten är likvärdig eller bättre än referensprodukten i enlighet med bilaga 7.

✉ Dokumentation angående testlaboratoriet i enlighet med bilaga 1.

6 Förpackningar

O14 Återvinningsdesign

Plastförpackningar ska ges en utformning som underlättar en effektiv materialåtervinning. Det innebär att:

- Plastflaskan/-burken ska vara tillverkad av Polyeten (PE), Polypropen (PP) eller Polyetentereftalat (PET). .
- PS (polystyren) och PVC (polyvinylklorid) eller plast baserade på andra typer av halogenerade plaster inte får förekomma i förslutningen (korkar/lock/pumpar) eller i etikett.
- Svarta plastmaterial inte får användas.
- Pappersetiketter inte får användas på plastflaskor/-burkar.
- Metalldelarna får inte ingå i plastflaskan/-burken, förslutningen eller etiketten
- Plastflaska/-burk, korkar/lock/ pumpar och etikett ska vara kompatibla med varandra i förhållande till bilaga 5

✉ Förpackningsspecifikation (inklusive flaska/burk, etiketter och förslutning) eller intyg som visar vilken plast som används

✉ Bilaga 2 intyg från producenten av handdiskmedel

✉ Ett undertecknat intyg om överensstämmelse med angivande av materialsammansättningen för förpackningen inkl. flaska/burk, etiketten eller krympfilmsetiketten, förslutningen, fylmedel, färg i tillämpliga fall, bilaga 5 eller likvärdigt intyg kan användas

✉ En beräkning som visar att densitetsmåttet inte överskrids, se bilag 4.

O15 Vikt-Nytto-Förhållande (VNF)

VNF är ett mått på den mängd förpackning som används för att leverera en mängd produkt med viss nytta.

Undantagna från VNF-beräkning är:

- Förpackningar som tillverkats av mer än 80 % återvunnen råvara efter konsumentledet (PCR - Post consumer material recycled/regind).
- Produkten som levereras i en förpackning som ingår i ett återtagningssystem för en produkt.

Beräkningen av VNF (gram förpackning/liter brukslösning) görs enligt följande:

$$VNF = \Sigma [(2*Vi - 2{,}5*Ni)/(Di)] \leq 0{,}1 \text{ gram förpackning/liter brukslösning}$$

Vi = Vikt av primärförpackning i gram inklusive förslutning (korkar/lock/pumpar), påmonterade doseringsanordningar/-pumpar och liknande + eventuella refiller (som säljs per originalflaska) i gram inklusive förslutning, etikett osv.

Ni = vikten (g) av återvunnet material (efter konsument ledet) i förpackningskomponenten (i) i gram.

Förpackningt anses vara återvunnet om dess råvara insamlas från konsumentledet. Om råvaran är industriavfall från material- eller förpackningsproducenten egen produktion anses materialet inte vara återvunnet.

Di = Antal funktionella doser i primärförpackningskomponent (i). Antal doser beräknas med en dosering på 0,60 gram per liter brukslösning, om den angivna doseringen är mindre eller lika med 0,60 g/l. Om den rekommenderade doseringen är 0,60 g/l < dose≤ 1,0 g/l används den rekommenderade doseringen vid beräkningarna.

✉ Intyg/dokumentation från förpackningsproducenten om materialtyp av förpackningskomponenterna (t.ex. förslutning (kork/lock/pumpar), flaska/burk och etiketter). Bilaga 5 kan användas

✉ Beräkning av vikt-nytta förhållandet (VNF) samt eventuell dokumentation om återanvändning av förpackningt. Nordisk Miljömärknings beräkningsark kan användas og kan hämtas från Nordisk Miljömärknings hemsidor.

✉ Intyg från förpackningsproducenten angående andel återvunnet material, om det används återvunnet/recirkulerat material Bilaga 5 kan användas.

✉ Om undantaget används:

- Dokumentation som visar att förpackning är tilverkad av mer än 80 % återvunnen efter konsumentledet (PCR - Post consumer material recycled/regind) material ,bilaga 5 kan användas

eller

- Dokumentation for produktens förpackning ingår ett återtagningssystem.

7 Kvalitets- och myndighetskrav

För att säkerställa att Svanens krav uppfylls ska följande rutiner vara implementerade.

O16 Ansvarig och organisation

Det ska finnas en ansvarig på företaget för att Svanens krav uppfylls, en marknadsföringsansvarig och en ekonomiansvarig samt en kontaktperson mot Nordisk Miljömärkning.

✉ Organisationsstruktur som visar ansvariga för ovanstående.

O17 Dokumentation

Licensinnehavaren ska arkivera den dokumentation som sänts in i samband med ansökan eller på motsvarande sätt upprätthålla information i Svanens datasystem.

🔑 Kontrolleras på plats vid behov.

O18 Handdiskmedlets kvalitet

Licensinnehavaren ska garantera att den Svanenmärkta produktens kvalitet inte försämras under licensens giltighetstid.

🔑 Reklamationsarkiv kontrolleras på plats.

O19 Planerade ändringar

Planerade produkt- och marknadsmässiga förändringar som påverkar Svanens krav ska skriftligen meddelas Nordisk Miljömärkning.

✉ Rutiner som visar hur planerade produkt- och marknadsmässiga förändringar hanteras.

O20 Oförutsedda avvikelser

Oförutsedda avvikelser som påverkar Svanens krav ska skriftligen rapporteras till Nordisk Miljömärkning samt journalföras.

✉ Rutiner som visar hur oförutsedda avvikelser hanteras.

O21 Spårbarhet

Licensinnehavaren ska kunna spåra den Svanenmärkta handdiskmedel i sin produktion. En tillverkad/såld produkt ska kunna gå att spåra tillbaka till det tillfälle (tid och datum) och den plats (specifik fabrik) samt i relevanta fall även vilken maskin/produktionslinje där den blev producerad. Dessutom ska det gå att koppla ihop produkten med faktiskt använd råvara (råvarubatcher, leverantörer).

✉ Beskrivning/rutiner över hur kravet uppfylls.

O22 Lagar och förordningar

Licensinnehavaren ska säkerställa att relevanta gällande lagar och bestämmelser följs på samtliga tillverkningsställen för den Svanenmärkta produkten. Till exempel för säkerhet, arbetsmiljö, miljölagstiftning och anläggningsspecifika villkor/koncessioner

✉ Underskriven ansökningsblankett.

🔑 Kravet kontrolleras på plats. Sökanden ska redogöra för vilka tillsynsmyndigheter de omfattas av, samt myndigheternas anläggningsspecifika villkor och miljökoncessioner

Regler för Svanenmärkning av produkter

När Svanenmärket används ska även produktens licensnummer skrivas ut.

Mer information om regler, avgifter och grafiska riktlinjer finns på www.svanen.se/regelverk/

Efterkontroll

Nordisk Miljömärkning kan kontrollera att Svanenmärkt handdiskmedel uppfyller Svanens krav även efter att licens har beviljats. Det kan t.ex. ske genom besök på plats eller stickprovskontroll.

Visar det sig att handdiskmedel inte uppfyller kraven kan licensen dras in.

Stickprov kan även tas i handeln och analyseras av ett opartiskt laboratorium. Uppfylls inte kraven kan Nordisk Miljömärkning kräva att licensinnehavaren betalar analyskostnaderna.

Versionshistorik

Här ska beskrivande text om justeringar, förlängningar och annat läggas in löpande i dokumentet (efter beslut).

Nordisk Miljömärkning fastställde version 6.0 av kriterierna för XX den DAG MÅNAD ÅR och de gäller till och med DAG MÅNAD ÅR.

Bilaga 1 Testmetoder och analyslaboratorier

1A Krav till analyslaboratoriet

Följande gäller för tester rörande ekotoxiska effekter och Challengetester. Analyslaboratoriet ska vara kompetent och opartiskt enligt nedan.

Analyslaboratoriet ska uppfylla de allmänna kraven enligt standarden EN ISO 17025 eller vara ett officiellt GLP-godkänt analyslaboratorium.

För Challengetest kan även sökandens analyslaboratorium/mätning godkännas för att genomföra analyser och mätningar om:

- Producenten har ett kvalitetssystem där provtagning och analyser ingår och som är certifierat enligt ISO 9000-serien.
- Testmetoden för Challengetestet ska ingå i kvalitetssystemet.
- Nordisk Miljömärkning ska ha tillgång till all rådata från testet.

1B Krav till laboratorium vid effektivitetstest

Laboratoriet ska uppfylla de allmänna kraven enligt standarden EN ISO 17025 eller vara ett officiellt GLP-godkänt analyslaboratorium.

Søkerens eget laboratorium, og eksternt testinstitutt som ikke oppfyller EN ISO 17025 eller er GLP-godkjent, kan godkjennes for å gjennomføre effektivitetestest. Følgende skal være oppfylt:

- Organisasjonen skal være ISO 9001-sertifisert.
- Testlaboratoriet skal omfattes av sertifiseringen, og effektivitetstesten skal inngå i kvalitetssystemet.
- Nordisk Miljømerking skal ha tillgang til all rådata fra effektivitetstesten.

Søkerens eget laboratorium kan godkjennes for å gjennomføre effektivitetstest også om testlaboratoriet og effektivitetstesten ikke inngår i en ISO 9001-sertifisering. Følgende skal være oppfylt:

- Organisasjonen skal ha et kvalitetssikringssystem, og effektivitetstesten skal være beskrevet i systemet.
- Nordisk Miljømerking skal ha tillgang til all rådata for effektivitetstesten.
- Laboratoriet skal dokumentere at den benyttede testmetoden er egnet til å skille mellom ulike håndoppvaskmidler, og at de oppnår reproduserbare resultater.
- Det skal være mulig for Nordisk Miljømerking å komme og overvåke utførelsen av en test.

2 Ekotoxikologiska testmetoder

Internationella testmetoder (OECD Guidelines for Testing of Chemicals, ISBN 92-64-1222144) eller likvärdiga metoder ska användas för dokumentation. Om likvärdiga metoder används ska dessa bedömas av en oberoende instans för att säkerställa att även resultaten är likvärdiga. De relevanta testmetoder som ska användas anges nedan.

3 Akvatisk toxicitet

För akut akvatisk toxicitet används testmetod nr 201, 202 och 203 i OECD guideline for testing of chemicals (ISBN 92-64-1222144) eller andra likvärdiga testmetoder så som DIN 38412-33.

För kronisk akvatisk toxicitet används testmetoder nr 210, 211, 215, 229 i OECD's guidelines for testing of chemicals eller motsvarande testmetoder. OECD 201 kan användas som kronisk test till alger om det väljs kroniska endpoints.

4 Bioackumulering

Om ett ämne testats för bioackumulerbarhet på fisk enligt OECD 305 A-E och dess biokoncentrationsfaktor (BCF) är > 500 anses ämnet vara bioackumulerbart. Om inte BCF-värde finns, anses ett ämne vara bioackumulerbart om ämnets logKow ≥ 4,0 enligt 107, 117 eller 123 OECD guidelines for testing of chemicals (ISBN 92-64-1222144) eller motsvarande, såvida inte annat påvisats. Om högst uppmätta BCF ≤ 500 anses ämnet inte vara bioackumulerbart även om logKow ≥ 4,0.

OECDs testanvisning 107 kan inte tillämpas på ytaktiva ämnen som har både fett- och vattenlösande egenskaper. Baserat på vad man vet i dag, måste det för sådana ämnen visas med en hög grad av säkerhet att de och deras nedbrytningsprodukter inte utgör någon fara för vattenlevande organismer i ett längre tidsperspektiv.

Datamodeller (så som BIOWIN) accepteras, men om resultaten av modellberäkningar ligger nära gränsvärden eller Nordisk Miljömärkning har motsägande data, kan säkrare information krävas.

5 Aerob nedbrytbarhet

För lätt biologisk nedbrytbarhet används testmetod nr 301 (A till F) eller 310 i OECD guidelines for testing of chemicals (ISBN 92-64-1222144). För tensider krävs inte test enligt 10-dagarsfönstret.

Andra vetenskapligt accepterade testmetoder kan också användas. Testresultat från sådana metoder ska då värderas av en opartisk instans.

6 Anaerob nedbrytbarhet

För anaerob nedbrytbarhet används ISO 11734, ECETOC nr 28 (juni 1988), OECD 311 eller likvärdiga testmetoder. För att ett ämne ska betraktas som anaerobt krävs > 60 % mineralisering efter max 60 dagar (motsvarar > 60 % ThOD/ThCO_2 eller > 70 % DOC reduktion).

Ämnen som inte är tensider och inte finns på DID-listan eller där data saknas på DID-listan kan undantas krav om anaerob nedbrytbarhet om de är aerobt nedbrytbara och inte är giftiga för vattenlevende organismer (IC50/EC50/LC50 > 10 mg/l), och om något av följande kriterium samtidigt uppfylls:

- Lätt nedbrytbara och har låg adsorption (A < 25 %)
- Lätt nedbrytbara och har hög desorption (D > 25 %)
- Lätt nedbrytbara och inte potentiellt bioackumulerbara

För bestämning av adsorption/desorption används metod 106 i OECD Guidelines eller ISO CD 18749 ”Water quality – Adsorption of substance activated sludge”. (> 70 % BOD/ DOC/COD reducering) efter 28 days

7 (Potentiellt) hormonstörande ämnen

Ett (potentiellt) hormonstörande ämne är ett exogent ämne eller blandning av ämnen som ändrar på funktionen(er) av det hormonella systemet och således förorsakar allvarliga hälsoeffekter hos en opåverkad organism, dess avkomma eller populationer.

Nordisk Miljömärkning räknar med alla ämnen som i EU anses vara (potentiellt) hormonstörande i kategorier 1 eller 2 (‘Category 1 - evidence of endocrine disrupting activity in at least one species using intact animals’; ‘Category 2 - at least some in vitro evidence of biological activity related to endocrine disruption’). Ifall det sker ändringar i EU:s listor, är det de senast uppdaterade rapporterna som gäller.

De senaste rapporterna kan hämtas från http://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/pdf/final_report_2007.pdf och Access databas där alla evaluerade substanser är listade, kan laddas ner på http://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/strategy/index_en.htm.

8 DID-listan

DID-listan är en gemensam lista för EU:s miljömärkning och Nordisk Miljömärkning. Listan är utarbetad i samarbete med intressenter från både konsument- och miljöorganisationer samt industrin. Den innehåller information om giftighet och nedbrytbarhet för en rad ämnen som kan tänkas användas för produkter inom det kemisk tekniska området. Ämnena som finns på DID-listan är inte ett uttryck för vilka ämnen som finns i miljömärkta produkter.

DID-listan kan inte användas för dokumentation av toxicitet för de enskilda ämnena i anslutning till klassificeringsreglerna. Här ska uppgifter från säkerhetsdatablad, litteratur eller råvaruproducent användas.

Den separata DID-listan kan rekvireras via Nordisk Miljömärknings hemsidor, se sidan 2 i kriteriedokumentet.

För de här kriterierna gäller DID-listan som är fastställd i 2016 eller senare versioner.

För beräkning av Kritisk Förtunningsvolym, CDV, i krav O11 finns räkneark som kan användas, dessa tillhandahålls från Nordisk Miljömärkningshemsidor, se sidan 2 i kriteriedokumentet.

Om data för kronisk toxicitet inte finns tillgängliga kan akut data och den tillhörande säkerhetsfaktorn användas för att uppskatta den kroniska toxicitetsfaktorn.

9 Challengetest

För att undvika onödigt tillsättande av konserveringsmedel ställs krav på att tillsatt mängd konserveringsmedel ska vara optimerat. Detta dokumenteras via ett Challengetest.

Challengetest är en massbeteckning för test till att bestämma den rätta/nödvändiga mängden konserveringsmedel i produkter. Detta görs genom att tillsätta olika koncentrationer konserveringsmedel till en rad prover samt ett prov utan tillsatt konservering. Proverna tillsätts en blandning av bakterier, jäst- och mögelsvampar och testas för tillväxt av dessa organismer efter 7 dagar Detta fortsätter sedan minimum i 28 dagar (vissa tester kräver minimum 6 veckor). Den lägsta koncentration av konserveringsmedel där det inte förekommer påväxt är den rätta/optimala mängden konserveringsmedel för produkten. Processstekniska aspekter kan påverka den optimala mängden av koserveringsmedel. Olika producenter och leverantörer av konserveringsmedel har olika Challengetest/metoder som de använder för att bestämma rätt halt konserveringsmedel. Det handlar om bland annat följande tester: Koko Test (Test Method SM 021), USP Challenge Test (US Pharmacopoeia) och CTFA Challenge Test (Cosmetics Toiletries and Fragrance Association).

Bilaga 2 Intyg från tillverkaren av handdiskmedel

Används i samband med ansökan om licens för Svanenmärkning av handdiskmedel. För att kunna fylla i följande intyg ska intyg finnas för samtliga råvaror (bilaga 3 eller motsvarande intyg).

Detta intyg är baserat på den vetskap vi innehar vid tidpunkten för ansökan baserat på tester och/eller intyg från råvaruproducenter, med förbehåll för utveckling och ny vetskap. Skulle sådan ny vetskap uppstå, så är undertecknad förpliktigad till att sända in ett uppdaterat intyg till Nordisk Miljömärkning.

Produktens namn: _____

Professionell produkt ☐

Med produkter till proffessionellt bruk menas här produkter som marknadsförs till användning i professionella sammanhang, såsom institutioner, storkök, restaurang samt inom offentlig sektor.

För produkter som säljs till både proffs och konsument så räknas produkten som en proffsprodukt om andelen som säljs till proffs är 80% eller högre. Vid tveksamheter om produkten är en professionell eller konsumentprodukt kan Miljömärkningen kräva in dokumentation som stärker var produkten ska säljas.

Konsument produkt ☐

Ingående ämnen och föroreningar definieras enligt nedan, om inte annat anges i de enskilda kraven.

- Ingående ämnen: alla ämnen i den Svanenmärkta produkten, inklusive tillsatta additiv (t.ex. konserveringsmedel och stabilisatorer) från råvarorna. Kända avspaltningsprodukter från ingående ämnen (t.ex. formaldehyd, arylamin, in situ-genererade konserveringsmedel) räknas också som ingående.
- Föroreningar: rester från produktionen inkl. råvaruproduktionen som återfinns i en råvara eller den färdiga Svanenmärkta produkten motsvarande koncentrationer ≤100,0 ppm (≤0,01000 viktprocent, ≤100,0 mg/kg) i den Svanenmärkta produkten.
- Föroreningar i en råvara i koncentrationer ≥1000 ppm (≥0,1000 viktprocent , ≥1000 mg/kg) räknas alltid som ingående ämnen, oavsett koncentrationen i den Svanenmärkta produkten.

Exempel på vad som räknas som föroreningar är resthalter av följande: reagenser inkl. monomerer, katalysatorer, biprodukter, ”scavengers” (dvs. kemikalier som används för att eliminera/minimera oönskade ämnen), rengöringsmedel till produktionsutrustning, "carry-over” från andra eller tidigare produktionslinjer.

O5: Innehåller produkten ämnen klassificerade med någon av nedanstående faroangivelser? Inklusive alla kombinationer med angiven exponeringsväg och angiven specifik effekt. Exempelvis täcker H350 även klassificeringen H350i.				
H350 – Carc 1A eller 1B	Ja	☐	Nej	☐
H351 – Carc 2	Ja	☐	Nej	☐
H340 – Muta 1A eller 1B	Ja	☐	Nej	☐
H341 – Muta 2	Ja	☐	Nej	☐
H360 – Repr 1A och 1B	Ja	☐	Nej	☐
H361 – Repr 2	Ja	☐	Nej	☐
H362 – Lact.	Ja	☐	Nej	☐
H334 – Resp Sens. 1/1A/B	Ja	☐	Nej	☐
H317 – Skin Sens. 1/1A/B	Ja	☐	Nej	☐
O6: Ingår något av följande ämnen i produkten?				
Alkylfenoletoxylater (APEO) och/eller alkylfenolderivat (APD)	Ja	☐	Nej	☐
EDTA (Ethylenediaminetetraacetic acid) och dess salter samt DTPA (dietylenetriaminepentaacetat)	Ja	☐	Nej	☐
Kvartenära ammoniumsalter som inte är lätt nedbrytbara	Ja	☐	Nej	☐
Organiska klorföreningar och hypokloriter	Ja	☐	Nej	☐
Methyldibromoglutaronitrile (MG, CAS 35691-65-7)	Ja	☐	Nej	☐
Nitromusker och polycykliska muskföreningar	Ja	☐	Nej	☐
Per- och polyfluorerade föreningar (PFC)	Ja	☐	Nej	☐
Fosfor	Ja	☐	Nej	☐
BHT (CAS 128-37-0) *Undantaget är BHT i parfymer i mängden ≤100 ppm förutsatt att mängden i handdiskmedel inte överstiger 1 ppm.*	Ja	☐	Nej	☐
Mikroplaster *Mikroplaster definieras här som olösliga (i vatten) plastpartiklar som är <5mm samt inte bryts ner biologiskt enligt OECD 301 A-F.*	Ja	☐	Nej	☐
Ämnen som anses vara potentiellt hormonstörande i kategori 1 eller 2 enligt officiella listor inom EU. *EUs rapport om hormonstörande ämnen finns att läsa i sin helhet på http://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/pdf/final_report_2007.pdf (bilaga L, sida 238 och framåt)*	Ja	☐	Nej	☐
Ämnen som har evaluerats i EU att vara PBT (Persistent, bioaccumulable and toxic) eller vPvB (very persistent and very bioaccumulable), i enlighet med kriterierna i bilaga XIII i REACH samt ämnen som inte utretts ännu men som uppfyller dessa kriterier.	Ja	☐	Nej	☐
Ämnen som värderas som ”Substances of very high concern”, som finns på kandidatlistan: http://echa.europa.eu/chem_data/candidate_list_en.asp.	Ja	☐	Nej	☐
Nanomaterial/-partiklar *Nanomaterial/-partiklar definieras enligt EU kommissionens definition av nanomaterial daterat den 18 oktober 2011, ”Ett naturligt, oavsiktligt framställt eller avsiktligt tillverkat material som innehåller partiklar i fritt tillstånd eller i form av aggregat eller agglomerat och där minst 50 % av partiklarna i antalsstorleksfördelningen har en eller flera yttre dimensioner i storleksintervallet 1–100 nm”. Exempel är ZnO, TiO2, SiO2, Ag och laponite med partiklar i nanostorlek i koncentration över 50 %. Polymeremulsioner räknas inte som nanomaterial.*	Ja	☐	Nej	☐
O7: Innehåller produkt parfym (inklusiv växtextrakt)?	**Ja**	☐	**Nej**	☐
Om ja, är parfymer tillsätts enligt IFRAs riktlinjer? (*IFRAs (International Fragrance Association) guidelines finns att läsa på www.ifraorg.org/*)	Ja	☐	Nej	☐
Om, ja ingår parfymämne som är bedömd som sensibiliserande med faroangivelsen H317 och/eller H334, eller som innefattas av de deklarationspliktiga parfymämnena (648/2004/EG och 907/2006/EG) i produkten? Om ja, skicka in parfymspecifikationer.	Ja	☐	Nej	☐

Om, ja ingår parfymämne som finns i tabell O7 i produkten:			Ja	☐	Nej	☐
	Cananga Odorata och Ylang-ylang oil	83863-30-3; 8006-81-3				
	Eugenia Caryophyllus Leaf / Flower oil	8000-34-8				
	Jasminum Grandiflorum / Officinale	84776-64-7; 90045-94-6; 8022-96-6				
	Myroxylon Pereirae	8007-00-9;				
	Santalum Album	84787-70-2; 8006-87-9				
	Turpentine oil	8006-64-2; 9005-90-7; 8052-14-0				
	Verbena absolute	8024-12-02				
	Cinnamomum cassia leaf oil/Cinnamomum zeylanicum, ext.	8007-80-5/84649-98-9				
Om ja, skicka in parfymspecifikationer.						
Om ja, ingår HICC, chloroatranol eller atranol i produkten?			Ja	☐	Nej	☐
O8: Innehåller produkten konserveringsmedel?			**Ja**	☐	**Nej**	☐
Om ja, ange namn på konserveringsmedel och BCF eller logKow: _____						
Om ja, skicka in testrapport för genomfört Challenge test eller motsvarande, som visar att en optimal koncentration av konserveringsmedlet används i produkten						
O10: Innehåller produkten ämnen som är klassificerade som miljöfarliga med med H410, H411 eller H412?			Ja	☐	Nej	☐
Om ja, ange mängden (viktprocent) per klassificering: _____ Observera att redogörelse för ämnets miljöfara (akut/kronisk akvatisk toxicitet, nedbrytbarhet och/eller bioackumulerande egenskaper) behövs. Observera undantag för: Tensider oavsett funktion som är klassificerade med H412 undantas kravet, förutsatt att de är lätt nedbrytbara och anaerobt nedbrytbara i enlighet med testmetoderna i bilaga 1.						
O14: Är alla förpackningdelarna kompatibla med hänsyn til bilaga 4?			Ja	☐	Nej	☐

Om ja på någon/några ovanstående frågor ange CAS-nr (där möjligt), kemiskt namn, halt (i ppm, viktprocent eller i mg/kg). Ange också om ämnen ingår i form av en förorening eller som ett tillsatt ämne.

_____

_____

_____

_____

Vid ändringar i sammansättningen av produkten ska ett nytt intyg om uppfyllelse av kraven skickas in till Nordisk Miljömärkning.

Ort och datum	Företagsnamn/stämpel
Ansvarig person	Ansvarig persons underskrift
Telefon	E-post

Bilaga 3 Intyg från producenten av råvaran/ingrediensen

Används i samband med ansökan om licens för Svanenmärkning av handdiskmedel.

Detta intyg är baserat på den vetskap vi innehar vid tidpunkten för ansökan baserat på tester och/eller intyg från råvaruproducenter, med förbehåll för utveckling och ny vetskap. Skulle sådan ny vetskap uppstå, så är undertecknad förpliktigad till att sända in ett uppdaterat intyg till Nordisk Miljömärkning.

Råvarans/ingrediensens namn: _____

Råvarans/ingrediensens funktion: _____

Tillåter ni att den information ni lämnat i denna bilaga får läsas av andra Svanenlicensansökare?	Ja ☐	Nej ☐
Ja – underskriven bilaga ska bara skickas in en gång och kan därefter användas under handläggningen av alla ansökningar i alla länder. **Nej** – skicka in en ny underskriven bilaga får varje ansökare.		

Ingående ämnen och föroreningar definieras enligt nedan, om inte annat anges i de enskilda kraven.

- Ingående ämnen: alla ämnen i den Svanenmärkta produkten, inklusive tillsatta additiv (t.ex. konserveringsmedel och stabilisatorer) från råvarorna. Kända avspaltningsprodukter från ingående ämnen (t.ex. formaldehyd, arylamin, in situ-genererade konserveringsmedel) räknas också som ingående.
- Föroreningar: rester från produktionen inkl. råvaruproduktionen som återfinns i en råvara eller den färdiga Svanenmärkta produkten motsvarande koncentrationer <100 ppm (<0,0100 viktprocent, <100,0 mg/kg) i den Svanenmärkta produkten.
- Föroreningar i en råvara i koncentrationer ≥ 1000 ppm (≥ 0,1000 viktprocent, ≥ 1000 mg/kg) i råvaran räknas alltid som ingående ämnen, oavsett koncentrationen i den Svanenmärkta produkten.

Exempel på vad som räknas som föroreningar är resthalter av följande: reagenser inkl. monomerer, katalysatorer, biprodukter, ”scavengers” (dvs. kemikalier som används för att eliminera/minimera oönskade ämnen), rengöringsmedel till produktionsutrustning, "carry-over” från andra eller tidigare produktionslinjer.

Observera! Ifall råvaran innehåller föroreningar listade i denna bilaga, skriv mängden i slutet av bilagan. Producenten av den Svanenmärkt produkt har ansvar för att räkna fram att kraven i kriterierna uppfylls.

Del 1 – Generella krav (gäller för alla råvaror)		
O5: Innehåller råvaran ämnen klassificerade med någon av nedanstående faroangivelser? Inklusive alla kombinationer med angiven exponeringsväg och angiven specifik effekt. Exempelvis täcker H350 även klassificeringen H350i.		
H350 – Carc 1A eller 1B	Ja ☐	Nej ☐
H351 – Carc 2	Ja ☐	Nej ☐
H340 – Muta 1A eller 1B	Ja ☐	Nej ☐

H341 – Muta 2	Ja	☐	Nej	☐
H360 – Repr 1A och 1B	Ja	☐	Nej	☐
H361 – Repr 2	Ja	☐	Nej	☐
H362 – Lact.	Ja	☐	Nej	☐
H334 – Resp Sens. 1/1A/B	Ja	☐	Nej	☐
H317 – Skin Sens. 1/1A/B	Ja	☐	Nej	☐
O6: Ingår något av följande ämnen i råvaran?				
Alkylfenoletoxylater (APEO) och/eller alkylfenolderivat (APD)	Ja	☐	Nej	☐
EDTA (Ethylenediaminetetraacetic acid) och dess salter samt DTPA (dietylenetriaminepentaacetat)	Ja	☐	Nej	☐
Kvartenära ammoniumsalter som inte är lätt nedbrytbara	Ja	☐	Nej	☐
Organiska klorföreningar och hypokloriter	Ja	☐	Nej	☐
Methyldibromoglutaronitrile (MG, CAS 35691-65-7)	Ja	☐	Nej	☐
Nitromusker och polycykliska muskföreningar	Ja	☐	Nej	☐
Per- och polyfluorerade föreningar (PFC)	Ja	☐	Nej	☐
fosfor	Ja	☐	Nej	☐
BHT (CAS 128-37-0) Undantaget är BHT i parfymer i mängden ≤ 100 ppm förutsatt att mängden i handdiskmedel inte överstiger 1 ppm	Ja	☐	Nej	☐
Mikroplaster *Mikroplaster definieras här som olösliga (i vatten) plastpartiklar som är <5mm samt inte bryts ner biologiskt enligt OECD 301 A-F.*	Ja	☐	Nej	☐
Ämnen som anses vara potentiellt hormonstörande i kategori 1 eller 2 enligt officiella listor inom EU. *EUs rapport om hormonstörande ämnen finns att läsa i sin helhet på http://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/pdf/final_report_2007.pdf (bilaga L, sida 238 och framåt)*	Ja	☐	Nej	☐
Ämnen som har evaluerats i EU att vara PBT (Persistent, bioaccumulable and toxic) eller vPvB (very persistent and very bioaccumulable), i enlighet med kriterierna i bilaga XIII i REACH samt ämnen som inte utretts ännu men som uppfyller dessa kriterier.	Ja	☐	Nej	☐
Ämnen som värderas som ”Substances of very high concern”, som finns på kandidatlistan: http://echa.europa.eu/chem_data/candidate_list_en.asp.	Ja	☐	Nej	☐
Nanomaterial/-partiklar *Nanomaterial/-partiklar definieras enligt EU kommissionens definition av nanomaterial daterat den 18 oktober 2011, ”Ett naturligt, oavsiktligt framställt eller avsiktligt tillverkat material som innehåller partiklar i fritt tillstånd eller i form av aggregat eller agglomerat och där minst 50 % av partiklarna i antalsstorleksfördelningen har en eller flera yttre dimensioner i storleksintervallet 1–100 nm”. Exempel är ZnO, TiO2, SiO2, Ag och laponite med partiklar i nanostorlek i koncentration över 50 %. Polymeremulsioner räknas inte som nanomaterial.*	Ja	☐	Nej	☐
O7: Innehåller råvaran parfym (inklusiv växtextrakt)?	**Ja**	☐	**Nej**	☐
Om ja, är parfymer hanterats enligt IFRAs riktlinjer? (*IFRAs (International Fragrance Association) guidelines finns att läsa på* www.ifraorg.org/)	Ja	☐	Nej	☐
Om ja, indgår der BHT i parfym-blandingen? Om ja, angiv indhold i ppm eller %:				
Om, ja ingår parfymämne som är bedömd som sensibiliserande med faroangivelsen H317 och/eller H334, eller som innefattas av de deklarationspliktiga parfymämnena (648/2004/EG och 907/2006/EG) i produkten? Om ja, skicka in parfymspecifikationer.	Ja	☐	Nej	☐

Om, ja ingår parfymämne som finns i tabell O7 i produkten:			Ja	☐	Nej	☐
	Cananga Odorata och Ylang-ylang oil	83863-30-3; 8006-81-3				
	Eugenia Caryophyllus Leaf / Flower oil	8000-34-8				
	Jasminum Grandiflorum / Officinale	84776-64-7; 90045-94-6; 8022-96-6				
	Myroxylon Pereirae	8007-00-9;				
	Santalum Album	84787-70-2; 8006-87-9				
	Turpentine oil	8006-64-2; 9005-90-7; 8052-14-0				
	Verbena absolute	8024-12-02				
	Cinnamomum cassia leaf oil/Cinnamomum zeylanicum, ext.	8007-80-5/84649-98-9				
Om ja, skicka in parfymspecifikationer.						
Om ja, ingår HICC, chloroatranol eller atranol i produkten?			Ja	☐	Nej	☐
O8: Innehåller råvaran konserveringsmedel?			**Ja**	☐	**Nej**	☐
Om ja, ange namn på konserveringsmedel och BCF eller logKow: _____ _____						
O10: Innehåller råvaran ämnen som är klassificerade som miljöfarliga med med H410, H411 eller H412?			**Ja**	☐	**Nej**	☐
Om ja, ange mängden (viktprocent) per klassificering: _____ Observera att redogörelse för ämnets miljöfara (akut/kronisk akvatisk toxicitet, nedbrytbarhet och/eller bioackumulerande egenskaper) behövs.						

Om ja på någon/några ovanstående frågor ange CAS-nr (där möjligt), kemiskt namn, halt (i ppm, viktprocent eller i mg/kg). Ange också om ämnen ingår i form av en förorening eller som ett tillsatt ämne.

_____

_____

_____

	Ja	Nej
Används förnybara råvaror i råvaran/ingrediensen?	☐	☐

Del 2 – Ska fyllas i enbart då en råvara/ingrediens innehåller förnybara råvaror

Lista vilka förnybara råvaror används (t.ex. palm olja, kokosolja, rapsolja, bivax) samt deras mängd i % i råvaran/ingrediensen på årsbasis:

ENBART EN FÖRNYBAR RÅVARA PER RAD

	Ursprung av förnybara råvaranl i råvaran/ingrediensen (t ex palmolja, kokosnötolja, rapsolja, bivax etc)	Mängd (%) förnybara råvaror i råvara/ingrediens på årsbasis
Förnybar råvara 1		
Förnybar råvara 2		
Förnybar råvara 3		
Förnybar råvara 4		
Förnybar råvara 5		
Total mängd (viktprocent) förnybara råvaror i råvaran/ ingrediensen:		

För varje förnybar råvara i råvaran/ingrediensen ska följande data fyllas i

Förnybar råvara 1 Råvara (t.ex. palm olja, kokosolja, rapsolja, bivax):		
Leverantörens namn:		
Är råvaran certifierad?	Ja ☐	Nej ☐
Om ja, ange certifieringssystem:		
Om certiefieringssystem används, ange spårbahetsnivå (framgår ur eventuellt Chain of Custody certifikat):		
Ingen spårbarhet	☐	
Identity Preserved	☐	
Segregated	☐	
Mass balans	☐	
Book&Claim	☐	

Förnybar råvara 2 Råvara (t.ex. palmolja, kokosolja, rapsolja, bivax):		
Leverantörens namn:		
Är råvaran certifierad?	Ja ☐	Nej ☐
Om ja, ange certifieringssystem:		
Om certiefieringssystem används, ange spårbahetsnivå (framgår ur eventuellt Chain of Custody certifikat):		
Ingen spårbarhet	☐	
Identity Preserved	☐	
Segregated	☐	
Mass balans	☐	
Book&Claim	☐	

Förnybar råvara 3 Råvara (t.ex. palmolja, kokosolja, rapsolja, bivax):		
Leverantörens namn:		
Är råvaran certifierad?	Ja ☐	Nej ☐
Om ja, ange certifieringssystem:		
Om certiefieringssystem används, ange spårbahetsnivå (framgår ur eventuellt Chain of Custody certifikat):		
Ingen spårbarhet	☐	
Identity Preserved	☐	
Segregated	☐	
Mass balans	☐	
Book&Claim	☐	

Förnybar råvara 4 Råvara (t.ex. palmolja, kokosolja, rapsolja, bivax):		
Leverantörens namn:		
Är råvaran certifierad?	Ja ☐	Nej ☐
Om ja, ange certifieringssystem:		
Om certiefieringssystem används, ange spårbahetsnivå (framgår ur eventuellt Chain of Custody certifikat):		
Ingen spårbarhet	☐	
Identity Preserved	☐	
Segregated	☐	
Mass balans	☐	
Book&Claim	☐	

Förnybar råvara 5 Råvara (t.ex. palmolja, kokosolja, rapsolja, bivax):		
Leverantörens namn:		
Är råvaran certifierad?	Ja ☐	Nej ☐
Om ja, ange certifieringssystem:		
Om certiefieringssystem används, ange spårbahetsnivå (framgår ur eventuellt Chain of Custody certifikat):		
Ingen spårbarhet	☐	
Identity Preserved	☐	
Segregated	☐	
Mass balans	☐	
Book&Claim	☐	

Vid ändringar i sammansättningen av produkten ska ett nytt intyg om uppfyllelse av kraven skickas in till Nordisk Miljömärkning.

Råvaruproducent (om annat företag underskriver):	Företagsnamn/stämpel
Ansvarig person	Ansvarig persons underskrift
Telefon	E-post
Ort och datum:	

Bilaga 4 Kompatibilitetskrav för flaskor, burkar, förslutningar och etiketter (bilaga till O14)

I denna bilaga finns kompabilitetskrav som främjar återvinning av förpackningar till rengöringsmedel. Dessa kompabilitetskrav utgör en del av de krav som omfattar rengöringsmedlens förpackningar, se krav O16 i kriteriet.

OBS! Förslutning omfattar: korkar/lock och påmonterade doseringsanordningar/ pumpar.

För PET-flaskor/burkar gäller följande:

- Etiketter, krympfilmsetiketter och förslutningar ska ha en densitet som är lägre än 1 g/cm3.
- Etikettter , krympfilmsetiketter och förslutning av PETG får inte förekomma.

För HDPE-flaskor/-burkar gäller följande:

- Fyllmedel så som CaCO3 får inte tillföras HDPE-flaskor/burkar och förslutningar i en halt så att plastens densitet överskrider 0,995g/cm3.
- Etiketter och krympfilmsetiketter och eventuella silikonförslutningar ska ha en densitet som är högre än 1 g/cm3.
- OPP- och PP-förslutningar får inte användas.

För PP-flaskor/-burkar gäller följande:

- Fyllmedel så som CaCO3 får inte tillföras PP-flaskor/burkar och förslutningar i en halt så att plastens densitet överskrider 0,995 g/cm3.
- Etiketter och krympfilmsetiketter och eventuella silikonförslutningar ska ha en densitet som är högre än1 g/cm3.

Bilaga 5 Intyg från producent av primärförpackning

Används i samband med ansökan om licens för Svanenmärkning av handdiskmedel.

Detta intyg är baserat på den vetskap vi innehar vid tidpunkten för ansökan, med förbehåll för utveckling och ny vetskap. Skulle sådan ny vetskap uppstå, så är undertecknad förpliktigad till att sända in ett uppdaterat intyg till Nordisk Miljömärkning.

Producent/leverantör
Förpackningsdel (flaska/burka, förslutning, etikett)
Förpackningsmaterial (typ av plast, kartong osv.)

OBS! Förslutning omfattar: korkar/lock och påmonterade doseringsanordningar/pumpar.

Plastförpackning **(omfattar: flaska/burk)**	**Ja**	**Nej**
Är plastförpackningen infärgad i svart? (O16)	☐	☐
Finns det metalldelar så som metallhöljen eller metallförseglingar? (O16)	☐	☐
Används fyllmedel i plastförpackningen? (se bilaga 5)	☐	☐
Om ja, ange halten och plastens densitet: _____		
Innehåller plastförpackning återvunnet material efter konsumentledet, PCR (Post Consumer Regrind/Recycled)? (O17)	☐	☐
Om ja, vilken är återvinningsprocenten? _____		
Papper eller kartong eller förpackning (obs. pappersetiketter inte får användas på plastflaskor/-burkar)		
Innehåller pappret/kartongen/pappen återvunnet material efter konsumentledet, PCR (Post Consumer Regrind/Recycled)? (O17)		
Om ja, vilken är återvinningsprocenten? _____		
Förslutning **(omfattar kork/lock/påmonterade doseringsanordning/pump)**		
Finns det PS (polystyren) och PVC (polyvinylklorid) eller plast baserade på andra typer av halogenerade plaster i förslutningen (O16)		
Är förslutningen infärgad i svart? (O16)	☐	☐
Finns det metaldelar i förslutningen så som metall i munstycken för spray (O16)	☐	☐
Vad är densitet (g/cm3) av förslutningen? (se bilaga 5) _____		

Innehåller förslutningen återvunnet material efter konsumentledet, PCR (Post Consumer Regrind/Recycled)? (O17)	☐	☐
Om ja, vilken är återvinningsprocenten? _____		
Etikett och krympefilmsetiket		
Finns det papper i etiketten? (O16)	☐	☐
Finns det metalldelar så som metalliserade etilketter? (O16)	☐	☐
Vad är densiteten (g/cm3) av etikett? (se bilaga 5) _____		
Innehåller etiketten återvunnet material efter konsumentledet, PCR (Post Consumer Regrind/Recycled)? (O17)	☐	☐
Om ja, vilken är återvinningsprocenten? _____		

Förpackningsproducent/leverantörs underskrift

Ort och datum:	Företagsnamn/evt. stämpel:
Ansvarig person:	Ansvarig persons underskrift (elektronisk underskrift accepteras):
Telefon:	E-post:

Bilaga 6 Effektivitetstest

Målet med effektivitetstestet är att visa att miljömärkta handdiskmedel har en tillfredsställande rengöringseffekt och ”dryghet”. Detta görs vid en jämförelse mellan testprodukten (den som söker miljömärkning) och referensprodukt med avseende på rengöringseffekt och ”dryghet”. Användning av testresultaten i samband med marknadsföring ska undvikas (det kan göras om det samtidigt noga redogörs för testmetoden). Så länge ramarna nedan uppfylls kan testen t.ex. vara ett försök där disken diskas för hand eller en maskin som står för den mekaniska bearbetningen eller ett försök där inte mekanisk bearbetning används. Testen omfattar disk av porslin (t.ex tallrikar).

Ramar

Testen ska utföras enligt nedanstående ramar. Det ska utföras minst 5 försöksomgångar där test och referensprodukt jämförs med varandra i varje omgång. Varje omgång består alltså av 2 delförsök – ett för testprodukten och ett för referensprodukten. Referensprodukten och testprodukten ska vara anonymiserade för den som utför testet.

De moment och steg som ingår i varje delförsök ska vara förutbestämda och desamma för alla delförsök (t.ex. beredning av smuts för försöken, bearbetning, eventuell avsköljning). Temperatur och luftfuktighet i rummet ska vara kända och hållas rimligt konstanta i alla försöken (mätas vid start och slut).

Vattentest

Utöver de 10 delförsöken ska ett tilläggsförsök utföras, där testet sker på samma sätt som i de första delförsöken, men med skillnaden att det endast används vatten istället för diskmedel (vattenförsöket). Vattenförsöket ska visa att den valda testmetoden är lämplig för att mäta handdiskmedlets renhet. Om testet visar att rent vatten diskar lika rent som handdiskmedlen är testmetoden inte lämplig. Vattentestet görs efter testet med testprodukt respektive referensprodukt. Testet görs då med samma antal tallrikar som vid dryghetstestet. Dvs om det vid dryghetstestet för referensen (i genomsnitt) blev 20 tallrikar och för testprodukten 22 tallrikar, så används 21 tallrikar vid vattentestet.

Val av smuts och beredning

Smutsen ska till största del bestå av färskt animaliskt och vegetabiliskt fett, men bör även innehålla protein och kolhydrat (tex ägg och mjöl). Det betyder att de mängdmässigt största komponenterna i smutsblandningen ska bestå av nämnda fettämnen. Smutsen ska kunna beskrivas tydligt utifrån sitt ursprung eller sin kemiska sammansättning (tex olivolja, köttfett). Smutsen ska beredas så att den har en homogen och jämn konsistens. Det ska beredas så mycket smuts i en sats att det räcker till de 11 delförsöken.

Vatten

Allt vatten som ska användas i försöket ska ha en känd vattenhårdhet och en känd Kalcium-Magnesium kvot. Kalcium-Magnesium förhållandet kan bestämmas genom att använda avjoniserat/destillerat vatten som därefter gjorts

hårt med kända mängder kalcium. Testet utförs vid en vattenhårdhet som är relevant för det område där produkten ska säljas. Val av vattenhårdhet ska motiveras.

Vattnets hårdhet ska anges i hela tyska hårdhetsgrader (˚dH).

1˚dH = 10 mg CaO eller 7,19 mg MgO (0,179 mmol metallioner/liter) eller motsvarande mängder andra metaloxider per liter vatten.

Beredning av diskvatten

Volymen av det vatten som ska användas vid disken ska bestämmas i liter med en decimals noggrannhet. Volymen ska vara densamma i alla försöken. Diskvattnets starttemperatur ska bestämmas i hela grader Celcius och ska vara samma för alla delförsöken. Temperaturen mäts i start och slut av varje diskcykel

Mängden testprodukt och referensprodukt ska vara den lägsta rekommenderade doseringen på respektive produkt. Mängden mäts upp med en decimals noggrannhet och ska vara densamma i alla försöken. Diskmedlet blandas i vattnet på ett sådant sätt att det helt löses upp.

Försöksprocess

Mängden smuts ska vägas i gram eller mindre med två gällande siffror för alla delförsök.

Tillsatsen av smuts ska ske på samma sätt i alla försök, smutsen ska sitta på tallrikarna som ska diskas. All bearbetning ska ske på ett förutbestämt och likvärdigt sätt för alla delförsök, förslagsvis 20 cirkulära rörelser på framsidan och 6 cirkulära på baksidan av tallrikarna. Om en annan bearbetning används så ska den beskrivas och motiveras.

Värdering av ”dryghet”

Försöken ska kunna ge resultat som ger ett mått på ”dryghet”, dvs hur länge diskmedlet räcker. Försöket stoppas sedan vid en förutbestämd mätpunkt. Mätpunkten bör vara där skummet tar slut, men kan även bestämmas med hjälp av andra indikatorer. Om en annan indikator än ”skummets slut” väljs så ska detta beskrivas och motiveras. Antalet tallrikar räknas vid den förutbestämda slutpunkten. Då kan antingen det totala antalet diskade tallrikar räknas eller det antalet som är rena.

Värdering av renhet

Försöken ska kunna ge resultat som ger ett mått på renhet. Detta kan mätas visuellt, optiskt, gravimetriskt eller med annan relevant metod. Mätmetod och mätenhet ska vara förutbestämda och beskrivna. En visuell bedömning kan t.ex. göras med hjälp av en bedömningsskala.

Följande skala kan användas och bedömningen ska då göras av två personer under samma lampa (förslagsvis med ljusstyrka på 1000-1500lux). Både framsida och baksida av tallrikarna ska värderas:

5 = Helt ren

4 = 1- 10 små fettpärlor/fläckar med en sammanlagd yta på max. 4 mm^2

3 = Över 10 små fettpärlor/fläckar med en sammanlagd yta på 4 – 50 mm^2

2 = Fettbeläggning på 50 – 200 mm^2

1 = Fettbeläggning på mer än 200 mm^2

Resultat

För varje försöksomgång noteras ”dryghets”- och renhets-resultat för både testprodukt och referensprodukt. Både renhet och ”dryghet” ska vara lika bra eller bättre för testprodukten vid jämförelse med referensprodukten för att resultatet av försöksomgången ska bedömas positivt.

I minst 80% av försöksomgångarna (tex 4 av 5) ska resultatet vara positivt för att testprodukten ska anses uppfylla effektivietskravet. Alternativt kan ansökaren använda sig av statistiska metoder och med ett enkelsidigt 95%-igt konfidensintervall visa att testprodukten ligger lika bra eller bättre än referensprodukten i minst 80% av försöksomgångarna.

Rapportering

Hela testet ska rapporteras med utgångspunkt i ramarna ovan. Följande punkter ska framgå i rapporten:

- Angiven temperatur och luftfuktighet i försökrummet samt angivelse av hur det kontrollerats att dessa parametrer hållits konstanta under alla delförsöken.
- Beskrivning av smutsens sammansättning och beskrivning av hur smutsen beretts för att säkerställa att den har homogen och jämn konsistens.
- Angiven hårdhetsgrad på vattnet samt hur detta uppnåtts och angivelse om Kalcium-Magnesium-förhållandet.
- Angiven mängd vatten som använts i delförsöken.
- Vattentemperatur vid start och vid slutet av diskningen ska anges.
- Angiven invägning av handdiskmedel (testprodukt och referensprodukt) till varje delförsök och beskrivning av hur medlet lösts upp i vattnet.
- Angiven invägning av smuts till varje delförsök och beskrivning av hur smutsen har tillförts till tallrikarna.
- Beskrivning av hur produkterna anonymiserats för testpersonen/erna.
- Beskrivning av övriga moment och steg i varje delförsök.
- Beskrivning av hur ”dryghet” bedömts/bestämts.
- Beskrivning av hur renhet mätts och/eller bedömts.
- Delresultat från de 5 försöksomgångarna uppdelade på ”dryghet” och renhet inklusive all rådata.
- Resultat från vattenförsöket, i vilket inget diskmedel använts.
- Slutresultat baserat på delresultat (samt eventuell statistisk utvärdering).